

DE BODE VAN LIMBURG

VLAAMSCH VOLKSBLAD

Lezer en Publiciteit:
Hoogstraat, N° 2, HASSELT
Bureel van 8 tot 11 1/2 en van 2 tot 4 uren.

Versijnt tweemaal
per week.

Voor de aankondigingen, ziet ons
Tarief van de tweede bladzijde.

De "Bode van Limburg", heeft de eer zijne vrienden te verwittigen dat hij, bij gebrek aan grondstof, voorloopig niet meer tweemaal per week zal kunnen verschijnen. Hij zal voortaan des zondags alleen, maar op vier bladzijden, uitkomen.

Ambtelijke Mededeelingen

DUITSCH.

BERLIJN, 9 maart. — Westelijk oorlogstoneel. — De werkzaamheid der twee artillerieën is zodanig toegenomen dat zij een groote hevigheid bereikte.

De Fransen hebben het westelijk gedeelte der loopgraaf nabij de hoeve Maison de Champagne, heroverd waar gisteren met handgranaten gestreden is. Ten westen van de Maas, zijn onze troepen bezig de fransche nesten die zich nog in het Ravenbosch bevinden, te verjagen. Ten oosten van den stroom, om onze verbindingswegen te beschermen, hebben wij de loopgraven van Douaumont en de linies van Vaux te verkorten en na een uitmuntende voorbereiding door de artillerie, in het dorp Vaux en verscheidene er omgehechte forten genomen, onder het bevel van het hoofd der 9^e reserve-divisie, generaal von Guretzki-Cornitz, door de reserve-regimenten n° 6 en 19. Onze vliegers hebben, gedurende een zeker aantal luchtgevechten, de bovenhand behouden in de streek van Verdun; drie vijandelijke getuigen zijn neergehaald. Al onze vliegmachines zijn binnengekomen; verscheidene onzer dappere loodsen zijn gekwetst. Wij hebben talrijke bomben geworpen op troepen die zich in woonplaatsen ten oosten en ten westen van Verdun bevonden. Gedurende een aanval van een fransch luchtsmaaldeel op de sterkste stelling van Metz, zijn twee vliegtuigen gekwetst en verscheidene woningen beschadigd; gedurende een luchtgevecht is het getuig van eenen opperstuurman neergeslagen. Deze is gevangen genomen, zijn waarnemer is dood.

Oostelijk oorlogstoneel. — De Russische troepen tegen onze voorposten hebben enkel enkel bijval gehad. Eene verrijde mededeeling seint dat gedurende de nacht van den 8^{en} maart, één onzer vliegtuigen den ijzerenweg naar Minsk ook vijandelijke troepen aangevallen is.

BERLIJN, 10 Maart. — Westelijk oorlogstoneel: Op de rechteroever van de Maas zijn zes officieren en zes honderd en twintig soldaten gevangen genomen en kanonnen buit gemaakt, gedurende de ruiming door den vijand van het Ravenbosch en de loopgraven van Bethincourt. Na een hardnekkig gevecht zijn het schip van Ablin en den bergkam ten westen van Douaumont uit den vijand zijn zijt gerukt. In de Woevrevlakte hebben onze lijn vooruitgeschoven, ten zuiden van Damloup. De Fransen hebben hevige tegenaanvalen gedaan tegen ons front, onmiddellijk ten oosten en ten westen van het dorp en het fort Vaux geleid. Gedurende deze gevechten is het den vijand gelukt in het fort zelf voet te nemen; voor het overige zijn de aanvallen te grootte verliezen verslagen. Onze vliegers hebben twee engelsche getuigen neergehaald, te weten: één eendekker bij Witschaete (zuiden van Yperen) en één tweedekker ten noordoosten van Dussée. De inzittenden van de eerste getuigen zijn dood. Gedurende de maand Februari hebben de offensieve en de verkenningsschikzaamheid onzer vliegsmaldeelen, ook het aantal hunner nachtelijke en verkenningstochten achter het vijandelijke front groter geweest als ooit. De volgende statistiek bewijst opneufw niet alleen onze overtuiging, maar spreekt tevens de beslissing tegen welke men aan den vijand kan doet, namelijk dat onze vijandelijke verliezen zoo gering zijn, om onze vliegers zich niet over de vijandelijke linies wagen. Voor de maand Februari bereikt het Duitsch verlies aan westelijk front: in luchtgevechten, 10; ten gevolge van het vuur van den vijand afgeschoten, geen; vermist, 6; totaal 6. De Fransen en de Engelschen hebben verloren: in luchtgevechten, 13; ten gevolge van het van den grond afgevoerd vuur, 5; ten gevolge van onvrijwillige landingen binnen onze linies, 3; geheel 21. Bovendien moet men als beginsel aanmerken, dat wij slechts vijandelijke vliegsmachines optellen in ons bezit of in vlammen gevallen endat wij de verscheidene vijandelijke

vliegsmachines die achter de vijandelijke linies neergeschoten zijn, niet meerekenen.

OOSTERRIJSCH. — WIENEN, 8 Maart. — Russisch oorlogstoneel. — Het gevecht was somwijlen heviger aan het front aan het leger van Kolonel-generaal aan hertog Jozef-Ferdinand. Verder geene bijzondere gebeurtenissen.

Russisch en zuid-oostelijk oorlogstoneel: Niets nieuws.

Italiaansch oorlogstoneel: Aan het zuidwestelijk front is de werkzaamheid der gevechten nog altijd gering. ten gevolge der weersgesteldheid. Alleen in de sectoren van Col di Lana en San Michele hebben er hevige artilleriegevechten plaats gehad.

TURKSCH. — KONSTANTINOPEL, 8 en 9 Maart. — Wij hebben van de verscheidene bronnen geene berichten ontvangen welke een aanmerkelijke verandering aanduiden.

FRANSCH. — PARIS, 9 Maart, 15 u. — In Champagne hebben de Fransen in de streken Oosten van Maison-de-Champagne een aantal ondernomen, die hen weder in het bezit heeft gesteld van stukken loopgraaf, die de Duitschers op 6 den 11^{den} hadden vermeersterd. Gedurende deze aanval hebben de Fransen 85 vliegtuigen verloren, waarvan 20 in de lucht zijn afgeschoten, en een machine-geweer genomen. Een Duitsche tegenaanval, eenigen tijd later op de door de Fransen bezette stellingen gericht, is afgeslagen.

In Argonne heeft de Franche artillerie den straatweg bij Montfaucou beschoten, waarop Duitsche auto-transporten waren waargenomen. In de streek ten Noorden van Verdun is in den loop van den nacht geen enkele wijziging van den toestand gekomen. De Duitschers hebben de beschieting van het Fransche front ten Westen van de Maas voortgezet, zonder een enkelen infanterie-aanval te ondernemen. De Franche batterijen hebben het Duitsche vuur in dien sector krachtig beantwoord. Desgelijks ten Oosten van de Maas, waar de beschieting bij tussenpoozen geschiedde.

In Woevre is het artilleriegevecht uiterst hevig. De Fransen hebben Blanzée, Rimancourt en de buitenwijken van Fresnes beschoten. Een aanval der Duitschers op den spoorweg en den straatweg naar Manheulles is door Fransch afsluitings- en infanterievuur gestuit.

PARIS, 8 maart, 23 u. — Ten westen van de Maas, hebben de Duitschers gepoogd vooruit te komen met behulp van een hevig kanongeschut. Een aanval met groote talrijke troepen op onze stellingen te Bethincourt gericht, is afgeslagen. Een tegenaanval door ons ondernomen tegen het Ravenbosch heeft den vijand uit het grootste deel van dit bosch gedreven; zij bezetten er nog slechts het oostelijk uiteinde van. Het bombardement is wederom zeer hevig geworden in de streek van Douaumont, waar de Duitschers zonder bijval gepoogd hebben onze linies ten oosten van het fort aan te vallen. Ten gevolge eener krijgsomneming door hun voetvolk, zijn de Duitschers er in gelukt de Hardaumont-redoute te herbezetten, welke wij gisteren veroverd hadden. Onze batterijen der Maashoogten hebben krachtig de Duitsche artillerie bevochten. In Boven-Alzas hebben wij, ten oosten van Seppois, eenige loopgraafdeelen welke wij den 12^{en} Februari verloren hadden, hernomen. Een groep van zestien fransche vliegtuigen heeft honderd vier en twintig granaten van alle grootten op de statie van Metz-Sablons, waar zich verscheidene treinen bevonden, geworpen. De granaten hebben hun doel goed bereikt. Niettegenstaande een poging tot vervolg door een Duitsch luchtsmaaldeel gedaan, zijn al onze vliegers ongedeerd teruggekeerd, uitgezonderd één die wegens een motorgebrek heeft moeten landen.

PARIS, 9 Maart, 15 u. — Bewesten de Maas zetten wij onze voorderingen in het Ravenbosch voort, dat nu haast in zijn geheel in onze handen is. De Duitschers

deden Oostelijk der Maas verscheidene aanvallen op ons front van Douaumont tot Vaux. Deze werden met zware verliezen afgeslagen. Ten slotte bestormden de Duitschers verwoed in dichte drommen de loopgraven, die den voet van de hoogte beheerschen, waarop het fort van Vaux ligt. Ze werden eveneens teruggeslagen. Ons gordijnvuur veroorzaakte ontzettende verliezen.

PARIS, 9 maart, 23 u. — In Argonne heeft onze artillerie voortdurend de Duitsche verbindingswegen beschoten, namelijk in de oostelijke Argonne en in de streek van Montfaucou en Nantillois. Gedurende den nacht hebben de Duitschers ten westen van de Maas verscheidene malen gepoogd hunnen tegenslag van gisteren te herstellen. Twee aanvalpogingen tegen het dorp Bethincourt, welke door een hevig kanongeschut voorbereid waren, zijn door ons gordijnvuur aangehouden; dit heeft ook de Duitschers belet uit het Ravenbosch te komen. De vernieuwde krachtsinspanningen der Duitschers hebben ons uit de breede terreinruimte, welke wij veroverd hebben en thans versterken, niet kunnen verjagen.

Ten oosten van de Maas was het gevecht gisteren 's avonds laat ten binst den nacht zeer hardnekkig. In de streek tusschen Douaumont en de gemeente Vaux, hebben de Duitschers verscheidene aanvallen met talrijke troepen op onze stellingen gericht. Ondanks de hevigheid van het kanongeschut en de kracht der bestormingen, hebben de Duitschers onze linies niet kunnen doen wankelen; zij zijn teruggedreven. Eenige Duitsche infanterietroepen, welke oogenblikkelijk het dorp Vaux binnengedrongen waren, zijn er door onze bajonet-tegenaanval uitgedreven. In Woevre, tusschenpoozend kanongeschut van den eenen kant en den anderen, zonder infanteriegevechten.

In Lotharingen hebben wij ten westen van het Priestersbosch, een twintigtal gevangen genomen.

ENGELSCH.

LONDEN, 8 Maart. — Bij Grenay hebben wij tijdens een gevecht met schansmortieren de vijandelijke verdedigingswerken aanmerkelijk beschadigd.

Vannacht heeft de vijand bij den spoorweg Iperen-Koomen een mijn doen springen, die schade heeft aangericht. Vandaag heeft ons geschut den omtrek van den mijntrechter beschoten.

Door het laten springen van een mijn ten oosten van Laventie hebben wij het vijandelijk mijnwerk belemmerd.

Onze stellingen ten oosten van Vermelles zijn door den vijand beschoten.

ITALIAANSCH. — ROMEN 9 Maart. — Men verneemt eene groote werkzaamheid onzer patroels in eenige sectoren der bergachtige streek, niettegenstaande dat de onlangs gevallen sneeuw op sommige plaatsen, vijf meters hoogte bereikt en dat talrijke sneeuwstortingen in de valleien plaats hebben. Op het front van den Isonzo duurt de levendige werkzaamheid voort; zij is dikwijls door den mist en de voortdurende stortregen onderbroken.

RUSSISCH. — PETROGRAD, 8 Maart. — In den sector van Riga heeft onze artillerie tal van malen Duitsche werkploegen verstoofd en vijandelijke batterijen tot zwijgen gebracht.

Bij floekst duurt de strijd om mijntrekkers voort. Alle pogingen van den vijand om er zich in te nestelen zijn vrijdeld.

Ten Zuiden van den spoorweg naar Poniewies hebben wij de Duitschers teruggedreven en zijn zelf eenigszins opgeschoten.

Ten N. O. van de statie Olyka, aan de lijn Kowel-Rowno, heeft de vijand tweemaal getracht onze schansen te naderen, doch is door ons vuur met groote verliezen teruggedreven.

In de streek van de boven-Strypa hebben wij eene vijandelijke afdeeling tot op 50 stappen laten naderen en ze daarna verstoofd.

Ten Noorden van Bojan hebben onze verkenners eenen Duitschen post vernield.

PETROGRAD, 9 Maart. — De vijand beschot met grof geschut de plaats Lievenhof. Bij de statie van Olyk vermeesterden wij bij klaarlichten dag een loopgraaf. De bezetting werd buiten gevecht gesteld.

Ten N. W. van Tarnopol werd een nachtelijke aanval gefnuikt.

De Vlaamsche Hoogeschool van Gent

Officieele Mededeeling aan de Pers

De Generalgouverneur heeft van een groep heeren uit Antwerpen, Brussel en Gent, voor het meerendeel Belgische ambtenaren een schrijven ontvangen, om hem te verzoeken van de ver Vlaamsching der Gentsche hogeschool te willen afzien. De ondertekenaars omkleeden hun verzoekschrift met redenen van politieke en moreelen aard. De General-gouverneur liet hen in een schrijven, gericht aan den Heer Louis Franck te Antwerpen, volgend antwoord geworden:

Brussel, 3 Februari 1916.

Hooggeachte Heer!

Gelieve met de overige heeren, die het tot mij gericht verzoekschrift ondertekend hebben, van het volgende kennis te nemen:

De mededeeling in de pers, dat op de Belgische staatsbegroting van 1916 een bedrag voor het hervormen van de Gentsche hogeschool tot een Vlaamsche uitgetrokken is, is juist. Met de voorbereidselen om deze maatregel stelselmatig ten uitvoer te brengen, is reeds begonnen.

De in Uw verzoekschrift geopperde bezwaren zijn niet van dien aard, dat ze mij aanleiding kunnen geven, om op mijn besluit terug te komen.

Ik hecht te veel waarde aan de stoffelijke en zedelijke taak van het hoogeronderwijs en de universiteiten, om Uwe meening te deelen, dat men het opkomen geslacht van het bezette land nog lang de weldaad van zulk onderwijs zou kunnen onthouden, zonder ze daardoor groote schade te berokken. Of vindt U het doelmatig nog weer een jaargang langer de ontwikkelde jeugd van het zoo dringend noodlijdende land, derwijs te berooven?

Wie dat zou willen, zou dan ook de verantwoordelijkheid moeten dragen van de onvermijdelijke achteruitgang van de ontwikkeling en daardoor van de welvaart van het land.

Ik voel me niet in staat deze verantwoordelijkheid op mij te nemen. Daarom ook liet ik de mogelijkheid of met het hooger onderwijs weder aangevallen kon worden, reeds sedert lang door de bevoegde overheden nauwkeurig onderzoeken. Daarbij werd ook de heropening der Gentsche hogeschool behandeld en, met het oog op een oude en rechtvaardige eisch van het Vlaamsche Volk, tevens de vraag der hervorming van deze in eene Vlaamsche.

Indien ik dezen eisch als volkomen gegrond erken en hem nu vervullen wil, dan ben ik als drager van het hoogste landsbestuur tot deze handeling naar recht en wet bevoegd, en doe tevens waarmaar ik met het oog op gerechtigheid en de welvaart van het Vlaamsche Volk verplicht ben.

Derhalve ontbreekt iedere aanleiding voor U, om in Uw verzoekschrift van mijn besluit als van een overbodig geschenk te spreken, dat de Vlamingen niet uit Deutsche hand zouden mogen aanvaarden.

Eveneens is Uwe meening dat het vraagstuk der Gentsche hogeschool er een is van zuiver binnenlandsche Belgische politiek, waarin de bezette macht geen bevoegdheid heeft in te grijpen, noch zakelijk, noch rechtskundig steekhoudend. U weet zeer goed, dat Duitschland in vredesdij, in tegenstelling met de Fransen, steeds iedere inmenging in deze zaken vermeden heeft. Des te minder kan ik toelaten, dat de regeerings- en bestuursrechten, die Duitschland als bezettende macht, ook met betrekking tot het hoogeronderwijs, nu in België heeft, op eenige manier beperkt worden.

Het is bovendien voor een landsregering ook praktisch onmogelijk de belangrijke omstandigheden en gezichtspunten, die uit het samenleven van eene meer talrijke bevolking in een staat ontstaan, aan eene zorgvuldige behandeling te onttrekken. Ook in dit opzicht staat het hoogeronderwijs onder mijn bestuur en weigering.

Ook de door U geopperde zedelijke bezwaren kunnen een nauwkeurig onderzoek niet doormaan. Vooral is Uwe opvatting onjuist, dat die Belgen, die bij de inrichting van de Gentsche hogeschool medewerken, daardoor als het ware een onrecht tegen hun staat of zelfs tegen het Vlaamsche volk begaan.

Wat U en Uwe vrienden vroeger dikwijls genoeg hebben uitgesproken, namelijk dat een zoo spoedig mogelijke oprichting eener Vlaamsche universiteit in Gent eene onvermijdelijke voorwaarde voor de geestelijke en stoffelijke ontwikkeling en opbeuring van het Vlaamsche volksdeel is, blijft ook onder de tegenwoordige omstandigheden ten volle van kracht.

Wie zich dus tegen de door mij bevolen hervorming verzet, treft een levensbelang van den Nederlandschen volkstam in België, zonder in 't minst den Belgischen Staat daardoor voordeel aan te brengen.

Dit wordt, zoals U wel bekend is, in wijden kring onder de Vlamingen erkend. Deze denken er niet aan het door U ingenomen standpunt te billijken. Dientengevolge is het mij niet mogelijk U en de medeondertekenaars van het verzoekschrift, het recht toe te kennen eenvoudig als woordvoerders van het geheele Vlaamsche Volk op te treden.

Of de moeilijkheid, ja de praktische onmogelijkheid, de ver Vlaamsching der hogeschool uit te voeren, waarop U wees, werkelijk bestaat zal de tijd leeren.

De gevoelens, die U voor Uwe Waalsche landgenooten uitsprekt, weet ik wel te waarderen. Blijkbaar onjuist is echter Uwe bewering, dat de opvattingen omtrent de internationale betrekkingen van België bij alle Walen en Vlamingen dezelfde zijn. Het kan U niet ontgaan zijn, dat juist in dit opzicht aanzienlijk verschil in de meeningen aan den dag gekomen is en nog bestaat.

Zoals U reeds door den Heer Gouverneur van Antwerpen werd medegedeeld, kan ik niet toelaten, dat de uit Uw verzoekschrift blijkende vijandigheid van enkele personen tegen de ver Vlaamsching der Gentsche hogeschool tot een politieke propaganda uitgebreid wordt. Inzonderheid zou ik tegen elke poging, hoogerleeraars en studenten van het behulpzaam zijn of deelnemen aan dit werk af te houden, ten strengste moeten optreden.

De Generalgouverneur in België
get. Fhr. VON BISSING
Generaalsecret.

BERICHTEN DER OVERHEDEN

Aanplakbrieven. — In 't vervolg zullen slechts in de censuur aangenomen worden de aanplakbrieven waarvan het formaat niet grooter is als 62 x 85 cm. (colombier formaat) of 31 x 85 cm. (half colombier formaat).

Aan de handelsmaatschappijen. — De censuur van de verslagen en verordeningen der banken, handels- en nijverheids- en koloniale maatschappijen, alsook die der financieele trusten, eischen eenen bedenktijd van ongeveer drie weken. Het is daarom dat zij zoo gauw mogelijk, in twee proeven, alvorens de algemeene vergadering, moeten gedeponeerd worden.

Hier ter Stede

De melk. — Daar de melkkoeien al zeldzamer en zeldzamer worden en het versch voedsel ontbreekt, wordt de melk niet alleen duur maar ook minder goed.

(H. H.)

Gerecht. — Het vrederecht zetelt den Dinsdag in de zaal gelijkvloers van stadhuis (onder den trap); voor de kinderen zetelt het den Donderdag, in het zelfde lokaal. Het gerecht van eersten aanleg heeft zijne zitdagen als volgt: den Woensdag voor burgerlijke en handelszaken, den Vrijdag en den Zaterdag voor boelstraffelijke en crimineele zaken.

(H. H.)

Wit brood uit Holland. — Ha komt op onvastgestelde dagen te koop, doch de liefhebbers vernemen snel genoeg dat het magazijn der Minderbroedersstraat open is.

(H. H.)

Verzorging van voorraad voor Hasselt. — Dagelijks, behalve den Zaterdag verkoopt men de bloem en andere eetwaren in de stadszaal der Groenplaats. De stad is in vijf wijken verdeeld zoodat ieder inwoner weet waar hij zich aanbieden moet. De amerikaansche winkel is open den Maandag en den Donderdag van 8 tot 12 u. en van 2 tot 4 u. Het veevoeder wordt verstrekt ter Botermijn, Wagenstraat, op de marktdagen voor de boerenlieden en den Woensdag voor de stedelingen.

(H. H.)

De "Vette Dinsdag". — Bij deze gelegenheid hebben de dorpelingen

niet vergeten naar de stad te komen, ondanks het slecht weder; fijne regen en sneeuw vielen onophoudelijk neder; maar kalm, wandelden de bezoekers de straten op en neder, met de hoop een uit het oog verloren gezelschap terug te zien, wat nieuws te vernemen of de lichte of andere meld een oogje te werpen en met haar een glasje te gaan drinken; want op de dorpen hebben zij gezegd, dat de gelegenheid elken ander zondag hinder te spreken.

(H. H.)

Buiten Limburg

GENT. — *Sterghellen.* — De eerv. heer A. G. Pieters, oud pastoor van Dendermonde, heeft te Aalst teruggekeerd na een reis van de gebeurtenissen in September 1914, is in deze stad in den ouderdom van 76 jaar overleden. Hij was eerevoorzitter van de plaatselijke afdeling van het Davidsfonds en had eenen zekeren naam in de Vlaamse letterkundige wereld verworven.

BRUSSEL. — *De Veemarkt.* — Het vleeschverbruik ondergaat een groote wijziging in Brussel en voorsteden. Een groot getal te koop gestelde dieren zijn op de veemarkt van onderleucht niet verkocht geworden. Daar de veehandelaars voortgaan hunne prijzen te verhoogen is het een groot gedeelte der bevolking onmogelijk vleesch te koopen, daar de prijzen buiten het bereik der kleine beursen zijn. Van de 811 aangevoerde dieren zijn er meer dan honderd niet verkocht. Osses, koeien en stieren van de middelmatige kwaliteit werden verkocht aan fr. 2.50 op voet. Voor goede beesten stegen de prijzen tot fr. 2.80 en 2.90. Op de laatste markt dag werden 390 kalveren aangevoerd. De verkoopprijs was van fr. 3.10 tot 4.30 per kilo.

Het nuttig gebruiken van keukenafval. — De gemeentebesturen hebben van het Burgerlijk Bestuur der provincie Brabant een belanghebbende circulaire ontvangen, waarin namelijk gezegd wordt dat, zoowel voor het vetmesten der varkens als voor de bemesting der bestaande aardappelen-voorraden, het goed is, om vooral de aandacht te vestigen op het gebruik van keukenafval.

Het is mogelijk, door de afval van de keuken van een te scheiden, een groote hoeveelheid beestenvoeder te verkrijgen. Onder die hoeveelheid zal er gewis voedsels zijn geschikt voor het vetmesten van varkens. In het geval dat de gemeentebesturen zelve dat voeder met noodig middelen voor gemeentelijke onderhouding van varkens vet te mesten, zou het wenschelijk wezen dat de bevoegde overheden het ter beschikking stelden van landbouwers, die in de omstreken wonen of van inrichtingen, welke een varkensvetmestmestij hebben. Deze overeenkomst zou, bij een dergelijke gelegenheid, gemaakt kunnen worden, waarbij de landbouwers zich zouden verplichten om later de vetgemeste varkens aan het gemeentebestuur te zullen leveren.

Deze handelwijze, welke in het buitenland toegepast werd en uitstekende gevolgen had, zou tot de oplossing leiden, ten minste voor een groot deel, van de kwestie om de bevoeding der groote steden van varkensvleesch te voorzien.

DE OORLOG

Duitschland. — *Oorlogsverklaring aan Portugal.* — BERLIJN, 9 Maart. Officieel. — Dr. Roven, de keizerlijke gezant te Lissabon, heeft vandaag last ovaan, om aan de Portugese regering met gelijktijdige overhandiging van een uitvoerige verklaring van de Duitse regering, zijn paspoorten te vragen. Aan den Portugese gezant, dr. Sidonio Paes te Berlijn, zijn vandaag eveneens zijne passsen overhandigd.

BERLIJN, 9 Maart. Officieel. — Het slot van de verdediging, welke heden in Lissabon overhandigd zal worden en waarvan een afschrift aan den Portugese gezant te Berlijn is gezonden, luidt als volgt: « De keizerlijke regering ziet zich genoodzaakt uit de houding van de Portugese regering de noodzakelijke gevolgtrekkingen te maken. Zij beschouwt zich VAN HEDENAF IN OORLOGSTOFSTAND MET DE PORTUGESISCHE REGERING. »

ENGELAND. — *Tegen de zeppelinsaanval.* — Nu de schoone dagen en de voorjaarsvelden, welke voor de luchttochten gunstig zijn, weer komen, hebben de overheden van Londen besloten de voorzorgsmaatregelen tegen de zeppelins te verscherpen. Sedert 10 Maart, te

9,30 u. 's avonds tot zonsopgang moeten de lichten der winkels en magazijnen, dof branden, zoodat er geen enkel straaltje te zien is. De particulieren moeten hunnen lampen nauwkeurig bedekken: de jalouzieën en gordijnen zijn niet voldoende. De voertuigen van alle aard: wagens, rijwielen, autos, zullen van een licht voorzien zijn die hun richting zal aanwijzen.

Deze voorschriften moeten eveneens in April nagekomen worden van 7,30 u. 's avonds tot 's morgens. In Mei zijn zij van 8 uur en in Juni, van 9 uur verplichtend.

AFRIKA. — *De Duitsche bezittingen.* — Londen. Officieel. — Voor militaire redenen heeft men besloten dat al de Europeesche handelaars van vijandelijke nationaliteit die zich nog te Togo bevinden, zullen verhoogen worden en dat al de Duitsche handelshuizen die de toelating hadden bekomen hunnen handel in het door de Engelschen bezet deel van Togo voort te doen, gesloten zullen worden.

Italië. — *De bevelhebber der troepen van Valona.* — Het Stefaniagentschap seint dat luitenant generaal Piacentini gelast is het Italiaansch expeditieleger in Albanie uit te voeren en voegt bij: « De benoeming van een zoo hoog in graad verheven generaal (hij voert het bevel over verscheidene divisies), duidt de groote krijgskundige belangrijkheid welke men aan Valona hecht. »

De luitenant generaal Piacentini is reeds te Valona aangekomen en heeft het opperbevel der troepen genomen.

GRIEKENLAND. — *Vertrek der servische troepen.* — Vijftien duizend man van het servisch leger, welk in het eiland Korfoe hervormd is, zijn naar Marseille overgebracht.

Portugal. — *Het afbreken der Duitse-Portugeesche betrekkingen.* — De Portugesche gezant Sidonio heeft vrijdag avond Berlijn verlaten. De overige leden van het gezantschap zijn reeds vertrokken.

Zuid Afrika. — *Duitsche schepen in beslag genomen.* — De regering van Laurens-Marquez heeft de vier Duitse schepen « Admiral », « Essen », « Kronprinz » en « Hof » opgevoerd. Ongeveer 400 officieren en matrozen zijn eene plaats in het binnenland aangewezen.

BUITENLAND

TURKIJE. — *In de Kamer.* — De Kamer keurde het wetsontwerp goed, waarmee de invoer van petroleum, suiker, koffie, rijst, bonen, erwten, linzen, soda, lucifers en drogistwaren, alsmede van alle andere artikelen, die door de Regeering voor later noodig worden geacht, tot aan het einde van den oorlog vrij van belasting wordt gesteld. De Kamer nam voorts het wetsontwerp aan, waarbij de diensplicht tot het 50e levensjaar wordt uitgebreid.

FRANKRIJK. — *De Journal Israélite* vertelt dat men dikwijls aan het Zurichmeer eenen langen maar een weinig gebukten man ontmoet; deze schijnt zeer oud en versleten; hij wandelt daar met zijnen zoon en zijne dochter. De inwoners duiden den man aan de vreemde delingen aan, zeggende dat het Alfred Dreyfus is, die als reutener in Zwitserland verblijft.

Ontslag van generaal Gallieni. — Het dagblad *Petit Journal* schrijft dat de vergadering gehouden ministerraad van groot belang was. De leden der regering hebben bij deze gelegenheid officieus vernomen dat generaal Gallieni, wiens gezondheidstoestand sedert eenigen tijd te wenschen laat, zijn ontslag als minister van oorlog zou nemen en zonder twijfel door een politiek zou vervangen worden.

HOLLAND. — *De chocoladenijverheid.* Bij gebruik van de noodige producten zal de vermaarde groote Hollandse chocoladefabriek « Kwatta » verplicht zijn een groot deel harer werklieden op te zeggen. Indien er geene verandering in den toestand komt zal de fabriek weldra moeten sluiten.

In de haven van Rotterdam. — Gedurende de laatste week zijn 56 schepen langs de Nieuwe Waterweg te Rotterdam aangekomen.

Binst hetzelfde tijdstip van 1915, had men er 76 geteld. De 56 schepen verdeelen zich als volgt: 27 hollandsche, 15 engelsche, 11 noordweegsche, 2 zweedsche en een russisch. Sedert den 1^{en} Januari, zijn 535 schepen, 578,301 ton metende aangekomen; gedurende 1915 heeft men er 722 met 762,585 ton geteld.

De zaak van de "Telegraaf." — Volgens eene tijding uit Amsterdam zal het rechtsgebeding van den heer Schroeder, hoofdopsteller van het dagblad *Telegraaf*, den 14^{en} dezer maand ingeroepen worden.

RUSLAND. — *Studenten onder de wapens geroepen.* De *Kuszkya Wjedomosti* kondigt aan dat de studenten der russische universiteiten half maart onder de wapens zullen geroepen worden.

SPANJE. — *De leening.* — De leening van honderd miljoen in schatbiljetten heeft tot nu toe vier en zeventig miljoen opgebracht.

Laatste tijdingen

PORTUGAAL. — *Lissabon 11 Maart.* De Duitse diplomaten zijn zonder tusschenval in de richting van Madrid vertrokken.

FRANKRIJK. — *Parijs 11 Maart.* — Het dagblad *Matin*, is in staat aan te kondigen dat de minister van oorlog Gallieni lyden is.

Burgelijken Stand

Hasselt aangiften van 2 tot 9 Maart 1916.

Geboorten: 5 mannelijk; 3 vrouwelijk.

Huwelijken: Blancquaert, Fr., Jos., gasw. met Briets Mar. Steph., diensm.; Bessels, Emm. Lod. schoenm. met Hox, Cath., Mar., Leont., z. b.; Hanssens, Eug., Jos., fabrickw. met Theunis, Am., Jos., handw.

Overlijdens: Minten, Aug., Gust., 27 j., plaf. echtg. v. Stas M. P., 51 Truidenstew., 50; Janssens, Alendr., 65 j., gepens. tolh., echt. v. Prikken M. A. W., Runxterstew., 45; Sampermans, Joanna Mart., 54 j., huish., echt. v. Hannosette P. H. J., kom des Kanaals, 47; Vanregelmortel, J., 67 j., schipp., echtg. v. Geerts M. A., Kom des Kanaals; Creten, Leab. Mar., 87 j., z. b., wed. v. Houbrechts H., Maestrichtstr., 89.

3 kinderen onder de 7 j.

H. H.

Marktberichten

HASSELT. — Weinig volwassen runddieren, wat meer kalveren, varkens en biggen dan de vorige week; er is meer boter en aan beteren prijzen vroeger, want, volgens de gewoonte willen de landbouwers geld hebben voor den Paaschtijd.

H. H.

Studie van H. KONINCKX, deurwaarder Havermarkt, 4, te HASSELT.

GERECHTERLIJKE VERKOOP VAN RIJTUIG-AUTOMOBIEL

TE HASSELT, groote Markt.

DINSDAG, 14 MAART, om 10 u. 's morgens, zal de deurwaarder Koninckx van Hasselt overgaan, te Hasselt, op den grooten Markt, tot den verkoop van een in beslag genomen

RIJTUIG-AUTOMOBIEL

merk Brasier, 4 plaatsen, met kap, kracht 14/16 H. P., Zonder banden.

Komptante betaling zonder kosten. 751

Persoverzicht

FRANKRIJK. — *De beschieting van de gemeente Vaux.* — Zichter, volgens het *Journal*, hetgeen de burgemeester van het voornoemde dorp heeft verteld: « Deze woonplaats is een dorp van ongeveer 90 huizezinnen en is op 9 kilometers van Verdun gelegen. Twee forten, namelijk dat van Douaumont welk thans zoo vermaard is, beheerschen het dorp. Het is dus verstaanbaar dat Vaux sedert den aanvang van den slag van Verdun, een mikpunt voor de kanonnen is geworden. De gemeente heeft veel geleden: van de huizen blijft er niets over dan eenige bijna ganssch afgebrande muren en gevels. Het dennenbosch dat nabij het dorp gelegen is, bestaat nog slechts uit eenen hoop uitgeurkte boomen; eene aardbeving zou daar geene meerdere schade kunnen veroorzaken. De beschieting begon op maandag 21 Fe-

Veevoeder. DAGELIJKS te bekomen in de

Stokerij G. FRIJNS en Co (kom v/h Kanaal)

Versche Stokerij-Drank en ander Veevoeder

DEPOT:

105, Rue Lairesse, LUIK

bruari, ten 7 uren. Tot 6er de tweede lijn viel gedurig eenen vuur- en schietregen; tot nu toe is dat geschut nog niet opgehouden. De Duitschers wilden ons omsingelen door eenen ijzer- en vuurstroom en, steeds hunne aanvallen vernieuwendigende, trachtten zij onzen terugtocht te belemmeren.

Gedurende den nacht van Maandag tot Dinsdag, verhoorden wij de hevigheid van het geschut; wij hoorden schot op schot. Zonder ophouden kon men uit de lucht een gestuis waarnemen, het zoodaals dit welke de vleugels der roofvogels veroorzaaken. Men kan zonder overdrijven het aantal granaten welke in die streek vielen, op vier duizend schatten. Wij hebben dit geschut met schrik bijgewoond; telere granaat kon ons het leven kosten. De granaten van 21 cm waren bijzonder talrijk. Van Dinsdag af voegde zich nog aan dit helsch gedruis, dat de kanonnen van 35 en 38 cm. Met ons uurwerk in hand, slaagden wij de beschieting gade. Volgen den tijd die verliep tusschen de aankomst der bommen en hunne ontploffing, rekenden wij af hoe de plaats waar zij waarschijnlijk vielen.

Alzoo hebben wij sinds Woensdag het bombardement van Verdun bijgewoond. Het helsch vuur der zware Duitsche kanonnen vernietigde groepen huizen, kerken en openbare gebouwen. Van de honderdveertig inwoners van Vaux zijn er nog slechts vijf in het dorp gebleve: mijne vrouw, de knecht, de boschwachter, mijn greffier en ik. Wij leefden in de kelders welke et onmogelijk was te verlaten; de vuur- en bloedstorm hield geen oogenblik op. Daar eens belangrijken telefoondraad afgerukt was, hebben eenige soldaten getracht hem spoedig te herstellen. Geen enkel van deze moedige mannen istan den dood ontsnapt; men heeft zelfs hunne lken niet kunnen vinden. Mijne vrouw deed e keuken in eenen kelder, voor officieren en vor ons. Niettegenstaande het vreeselijk voorbeeld er telefoonisten had zijn den noodige moed zich buiten den kelder te wagen om levensmiddelen te gaan halen; zij kwam ongedeerd terug.

Burgemeester Gabriel zegt nog dat de Februari, op bevel van den prefect, 135 inw. met het grootste deel van hun vermogen en vee het dorp hebben verlaten. Den Maandag werden de gemeentearchieven naar een bijgen dorp en van daar naar eene veiligheids-overgebracht.

Gevraagd per okkade, bidstool in goede staat. Zendt brief, bur. v. h. bl. M. Y. 27.

Jongeling, stenograaf, op de hoogte machine schrijven, de Fransche en Nederl. talen kenn., biedt zich aan voor avondv. Bur. van het bl. R. D. 10.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

DE BODE VAN LIMEURG vraagt medeverters voor de provincie. Men schrijve aan de hoofdredact. van het blad. 5

Men zoekt per okkade, Nederlandsch woordenboek. Aanbiedingen met prijs. H. R. 21, bur. van het blad. 2

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Men zoekt kamer voor bureel. Off. met prijs bur. van het bl. C. 19.

Jongeling, op de ho van het boekhou en van alle handel, gen, voorzien van beste getuigschri, biedt zich aan als delavertegenwoord. Brieven bureel van blad L. G. 7.

Juffrouw, kath. e dienst zang en vierlessen. Blijkt van de. Adr. L. S. 19, bur. van het blad.

Juffrouw, Frans. Vlaamsch kenne, zoekt plaats als kelfjuffrouw. M. bur. van het blad.

Malsche Zeep